

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, declarat de inculpatul

Prodan Oleg

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>12.02.2016 – 14.03.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>02.07.2018 – 03.04.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>16.08.2019 – 30.10.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia din 14 martie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Prodan Oleg a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de administrarea substanțelor narcotice, psihotrope și derivate a lor pe un termen de 3 ani, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 8 luni închisoare și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie 8000 de lei.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare, și amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică 10.000 lei.

În temeiul art. 85 Cod penal, *prin cumul total al pedepselor aplicate*, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 8 luni închisoare și amendă în mărime de 1150 unități convenționale, ceea ce constituie 23.000 lei.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiului lui Spînu Roman prejudiciul material în sumă de 4320 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Prodan Oleg, având scopul circulației ilegale a mijloacelor narcotice, intenționat, într-o perioadă nedeterminată de timp și circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a intrat în posesia substanțelor narcotice a căror circulație este interzisă și a păstrat la domiciliul său, situat în or. xx, str. xx, într-o odaie, pe o tumbă din lemn, pe o bucată de hîrtie 1,06 grame marijuană, pe pragul casei, pe treapta III-ea a pragului într-o sacoșă din polietilenă de culoare neagră cu calendar 88,12 grame marijuană și în spatele casei de locuit între materialele de construcție într-un sac de culoare albă în care se aflau 6 pachete de polietilenă dintre care în 4 pachete se afla 102,74 grame marijuană, 935 grame marijuană, 208,53 grame marijuană și 704,26 grame marijuană, masa totală a substanței narcotice constituind 2039,71 grame, toate aceste substanțe fiind depistate în cadrul percheziției din 24 noiembrie 2015, care conform Hotărîrii Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, constituie substanțe narcotice în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 02 august 2016, între orele 10.15 și 11:00, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul său amplasat pe str. xx, or. xx a fost depistată și ridicată o masă vegetală uscată de culoare verde asemănătoare cu cânepa.

Conform raportului de expertiză nr. 1611 din 02 septembrie 2016 masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde cu greutatea de 13,7 grame, ridicată de la Prodan Oleg este marijuana în care a fost depistat componentul narcotic activ tetrahydrocannabinol, ce se atribuie către substanțe narcotice. Marijuana este inclusă în lista nr. 1, tabel nr.1 ”Substanțe narcotice, substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2014.

Tot el, în perioada lunilor august - noiembrie 2015, cu scop de profit și de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns pe teritoriul SRL ”Rom Sand”, amplasat pe str. xx, or. xx, de unde a sustras pe ascuns 700 kg de ciment de marca M- 500 în sumă de 1260 lei, un cort de învelire cu proprietate de absorbire în sumă de 1600 lei, o rangă metalică în sumă de 400 lei, un ciocan cu mânerul din metal în sumă de 20 lei, 4 căldări confecționate din metal cu capacitatea fiecăreia de 10 litri în sumă de 120 lei, o căldare confecționată din masă plastică cu capacitatea de 8 litri în sumă de 20 lei, trei rulouri de peliculă „Stretch” în sumă de 300 lei, un prelungitor electric cu lungimea de 12 metri în sumă de 360 lei, patru lopeți în sumă de 240 lei, cauzând părții vătămate Spînu Roman o daună în sumă totală de 4320 lei

Tot el, la 31 mai 2017, aproximativ orele 17.00 - 18.00, aflându-se în extravilanul s. xx, r-nul xx, știind cu certitudine că, se află într-o stare de ebrietate alcoolică avansată și nu dispune de permis de conducere, dat fiind faptul că, prin sentința judecătoreiei Drochia din 17.11.2015 a fost condamnat pe mai multe capete de acuzare, cu stabilirea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, iar perioada privării încă la moment nu expirase, a încălcat prevederile pct.10 subpct.2 lit.a) și 14 lit.a) din Regulamentul circulației rutiere, care stipulează că ”persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus; și conducătorului de vehicul

îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere...”, și anume, a urcat la volanul automobilului de model „VAZ 21074”, cu n/î ale Federației Ruse C xx OE xx și a condus ilegal prin localitatea enunțată, până când a fost stopat de către colaboratorii al IP Drochia în vederea verificării deținerii permisului de conducere și a actelor de înregistrare a unității de transport.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

Prin justificarea probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca păstrarea ilegală a substanțelor narcotice săvârșită fără scop de înstrăinare, în proporții deosebit de mari, în baza art. 217 alin. (2) Cod Penal, ca păstrarea ilegală a substanțelor narcotice săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca furt, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare și în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 76, 84 alin. (4) Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante ca recunoașterea deplină a vinovăției, căința sinceră, contribuirea activă la stabilirea adevărului, de lipsa celor agravante, de faptul că inculpatul beneficiază de reducerea pedepsei în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de circumstanțele expuse mai sus, scopul și motivele faptei comise, personalitatea și comportarea inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, circumstanțele atenuante stabilite, a concluzionat că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă fără izolarea lui de societate, conform art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Drochia, Diana Turenco, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice, psihotrope și derivate a lor pe un termen de 3 ani, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal la 2 ani închisoare, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 8 luni închisoare și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 8 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal la 4 ani și 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația substanțelor narcotice, psihotrope și derivate a lor pe un termen de 3 ani.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul total a-i adăuga la pedeapsa aplicată, pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Drochia din 17.11.2015, stabilindu-i definitiv 4 ani și 2 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate

legată de circulația substanțelor narcotice, psihotrope și derivate a lor pe un termen de 3 ani, amenda în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 13000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, care în temeiul art.87 Cod penal, urmând a fi executate de sine stătător.

Să fie admisă acțiunea civilă, respectiv să fie încasat din contul inculpatului în beneficiul statului suma de 1020 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor.

Apelanta a indicat că instanța neîntemeiat a aplicat față de inculpat pedeapsa cu aplicarea suspendării executării pedepsei și a pedepsei sub formă de amendă, reieșind din principiul individualizării pedepsei, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 7, 75 Cod penal.

Astfel, instanța nu a luat în considerație faptul că, inculpatul anterior s-a aflat în conflict cu legea penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) și art. 264¹ alin. (3) Cod penal, infracțiuni, care potrivit prevederilor art. 16 Codul penal, fac parte din categoria celor mai puțin grave.

Infracțiunea de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat de către o persoană, care nu deține permis de conducere a fost comisă în termenul când inculpatul se afla la evidența Biroului de probațiune Drochia executând pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În privința inculpatului deja au fost numite pedepse nonprivative de libertate sub formă de amendă și privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, care s-au dovedit a fi insuficiente pentru corectarea și reeducarea ultimului.

Aplicarea art. 90 Codul penal și a amenzii pentru săvârșirea a 4 infracțiuni, care se pedepsesc cu închisoare, suspendarea executării pedepsei și a amenzii este exagerat de blândă.

Instanța de judecată nu a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1020 lei pentru efectuarea expertizelor cu toate, că au fost prezentate probe în vederea încasării cheltuielilor de judecată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, *pronunțată integral la 03.04.2019*, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

A fost încetat procesul penal în privința lui Prodan Oleg în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, în temeiul art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Lui Prodan Oleg, vinovat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i fost stabilită pedeapsa de la 8 luni închisoare, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, și în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal de 2 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei stabilite potrivit sentinței Judecătorei Drochia din 17.11.2015, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, cu amendă în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 13.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la 06.03.2019, cu includerea perioadei arestării preventive din 22.12.2017 – 14.03.2018, 09.02.2019 – 06.03.2019.

S-a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 1020 de lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei și de circumstanțele personale în privința inculpatului.

Astfel, instanța de fond neîntemeiat și nemotivat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii față de inculpat, ca rezultat stabilind, o pedeapsă prea blândă în raport cu faptele infracționale stabilite ca dovedite, care nu este suficientă pentru corectarea vinovatului, nu este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, nu este echitabilă și nu va atinge scopurile pedepsei.

Ori, ținând cont de persoana inculpatului, care nu este la prima abatere penală, ultimul a comis faptele incriminate în perioada executării altei pedepse penale, fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare, nefiind executată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Drochia din 17.11.2015 în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, fapt ce indică că ultimul este predispus la comiterea infracțiunilor, după care a comis patru infracțiuni calificate ca ușoare, mai puțin gravă și gravă.

5. La 11 și 29 iulie 2019, inculpatul a declarat recursuri ordinare, în care solicită, casarea hotărârii adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Recurentul a invocat că prima instanță i-a stabilit o pedeapsă mai blândă, față de instanța de apel, și că în privința lui pot fi aplicate prevederile art. 91 alin. (1) Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură

penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 martie 2019, în prezența inculpatului și avocatului Ciocanu Aliona, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată pe 03 aprilie 2019, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatului, care a refuzat de a fi escortat, celor absenți fiindu-le expediată copia deciziei (*vol. V f.d. 77-80, 98, 102*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 03 aprilie 2019, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 03 mai 2019.

Totodată, potrivit ștampilelor de pe plic, recursurile ordinare au fost depuse la oficiul poștal la 11 și 29 iulie 2019, fiind înregistrate la Curtea Supremă de Justiție pe **16 iulie și 01 august 2019**, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. v, f.d. 117, 120, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce sunt depuse peste termen, recursurile ordinare de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Prodan Oleg xx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 noiembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun